

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Bez kontroly a bez sankcí? Daňové echo zaznělo už pošesté a mění přístup Finanční správy k daňovým chybám

Finanční správa stále častěji využívá analytické zpracování dat k tomu, aby daňové subjekty upozornila na možné nesrovnalosti ještě před zahájením formálních kontrolních postupů. Právě k tomu slouží projekt Daňové echo, jehož šestá etapa byla spuštěna v červnu 2026. Přestože jde o neformální komunikaci, nikoli o výzvu podle daňového řádu či zahájení daňové kontroly, dopis nelze bez dalšího odložit. Správce daně jím totiž dává najevo, že již disponuje konkrétními údaji, které mohou vést k doměření daně.

Daňové echo jako nový způsob komunikace správce daně

Daňové echo je projektem Generálního finančního ředitelství, který Finanční správa využívá od konce roku 2024. Je založen na cílené neformální komunikaci s daňovými subjekty, u nichž správce daně na základě analytického zpracování dostupných údajů identifikuje možnou nesrovnalost. Namísto okamžitého zahájení daňové kontroly tak adresát nejprve obdrží upozornění a možnost své daňové povinnosti prověřit, případně chybu napravit dobrovolně.

Dosavadní výsledky vysvětlují, proč Finanční správa tento nástroj dále rozvíjí. První čtyři ukončené etapy oslovily více než 5 000 poplatníků a vedly k **dobrovolnému přiznání 68,3 milionu Kč**. Zaměřovaly se na chyby související s produkty spoření na stáří, nesprávně uplatněnou slevu na manžela či manželku a nezdaněné výhry z hazardních her. V květnu 2026 následovalo Daňové echo V, které znovu mířilo na slevu na manžela či manželku za rok 2023. Osloveno bylo 2 758 poplatníků a očekávaný přínos do veřejných rozpočtů Finanční správa odhadla na až 57 milionů Kč. [\[1\]](#)

V červnu 2026 přišla šestá etapa, která je z pohledu podnikatelské praxe podstatně zajímavější. Daňové echo VI bylo adresováno 725 subjektům registrovaným jako identifikované osoby pro účely daně z přidané hodnoty („**DPH**“). Podle záznamů Finanční správy mohly tyto osoby v roce 2024 přiznat nižší DPH z přijatých přeshraničních plnění, případně příslušnou daň nepřiznat vůbec. Potenciální fiskální dopad této etapy Finanční správa odhadla až na 46 milionů Kč. [\[2\]](#)

Proč je šestá etapa významná pro podnikatele

Pojem identifikované osoby upravuje zákon č. [235/2004](#) Sb., o dani z přidané hodnoty, v účinném znění („**zákon o DPH**“). Identifikovanou osobou je za zákonem stanovených podmínek zejména osoba povinná k dani, která není plátcem DPH, v některých případech pak také právnická osoba nepovinná k dani. Status identifikované osoby vzniká zejména v souvislosti s vybranými přeshraničními plněními. Může jít například o přijetí služby od osoby neusazené v tuzemsku nebo za zákonem stanovených podmínek o pořízení zboží z jiného členského státu Evropské unie. [\[3\]](#)

Dopad šesté etapy je v praxi zcela zřejmý. Přeshraniční služby jsou běžnou součástí podnikání, ať již jde o software, cloudová řešení, online reklamu nebo poradenské služby. Skutečnost, že podnikatel

není plátcem DPH, proto neznamená, že se jej povinnosti v oblasti DPH při přeshraničních plněních netýkají.

Daňový řád pojem „Daňové echo“ nezná

Z právního hlediska je přitom podstatné, že zákon č. [280/2009](#) Sb., daňový řád, v účinném znění („**daňový řád**“), institut Daňového echa jako samostatný procesní nástroj vůbec neupravuje. Jedná se tedy o postup, který je vytvářen a používán výlučně v rovině správní praxe Finanční správy, nikoli o zákonem formalizovaný procesní institut. V této podobě má Daňové echo povahu neformální komunikace mezi správcem daně a daňovým subjektem, jejímž cílem je upozornit na možné nesrovnalosti v daňových tvrzeních.

Z uvedeného zároveň vyplývá, že samotné Daňové echo nelze považovat za rozhodnutí ve smyslu daňového řádu, ani jím není zahajována daňová kontrola či jiný formální postup správy daní. Stejně tak jej nelze bez dalšího ztotožňovat s výzvou k podání dodatečného daňového tvrzení podle § 145 odst. 2 daňového řádu, neboť postrádá její zákonem předvídané procesní účinky.

Rozdíl je praktický. Výzvou podle § 145 odst. 2 daňového řádu správce daně stanoví náhradní lhůtu k podání dodatečného daňového tvrzení, nevyhoví-li daňový subjekt, může za splnění zákonných podmínek následovat doměření podle pomůcek. Daňové echo samo takový následek nemá a jeho doručením bez dalšího nevzniká procesní povinnost ve stanovené lhůtě odpovědět. Vždy je však nutné posoudit konkrétní obsah doručené písemnosti, nikoli pouze její označení.

Neformální povaha však neznamená, že lze dopis bezpečně ignorovat. Jeho smyslem je upozornit na to, že správce daně již disponuje konkrétními údaji, které podle jeho předběžného vyhodnocení nasvědčují nesprávně splněné daňové povinnosti. Pokud adresát věc neprověří nebo zjištěnou chybu nenapraví, může správce daně přistoupit k formální výzvě podle § 145 odst. 2 daňového řádu nebo k zahájení daňové kontroly.

Výzva před kontrolou a judikatura Nejvyššího správního soudu

Vztah mezi dobrovolnou nápravou a následným kontrolním postupem řeší také správní soudy. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu („**NSS**“) v usnesení ze dne 16. listopadu 2016, sp. zn. 1 Afs 183/2014, dovodil, že dozví-li se správce daně jinak než na základě daňové kontroly o skutečnostech či důkazech nasvědčujících tomu, že by měla být určitá daň doměřena, je zásadně povinen daňový subjekt nejprve vyrozumět a vyzvat jej podle § 145 odst. 2 daňového řádu k podání dodatečného daňového tvrzení. [\[4\]](#)

Tento závěr zůstává významný i po novelizaci daňového řádu účinné od roku 2021. NSS jej připomněl v rozsudku ze dne 30. března 2026, sp. zn. 5 Afs 159/2025. Současně zdůraznil účinek § 87 odst. 4 daňového řádu, přičemž zahájí-li správce daně kontrolu bez předchozí výzvy, přestože pro její vydání byly splněny podmínky, nečiní to samo o sobě kontrolu nezákonnou. Daňovému subjektu však nevzniká povinnost uhradit penále z částky daně stanovené na základě takto zahájené kontroly. [\[5\]](#)

Daňové echo tak může zákonné výzvě či kontrolnímu postupu předcházet. Není povinnou fází daňového řízení, ale vytváří prostor k řešení nesrovnalosti ještě před použitím formálních procesních nástrojů.

Jak by měl adresát postupovat

Jak již bylo nastíněno výše, doručení Daňového echa samo o sobě není důvodem k automatickému podání dodatečného daňového přiznání. Nejprve je třeba ověřit, z jakých údajů Finanční správa vychází, kterého zdaňovacího období a kterých transakcí se upozornění týká a zda právní kvalifikace správce daně odpovídá skutečnému průběhu plnění.

Rozdíl mezi údaji správce daně a daňovým tvrzením nemusí vždy znamenat chybu na straně adresáta. Může vycházet například z odlišného časového přiřazení plnění, opravy či storna nebo z právního posouzení, které z dostupných dat není patrné. Pokud adresát dospěje k závěru, že jeho původní postup byl správný, měl by být schopen tento závěr doložit a vysvětlit.

Potvrdí-li prověření, že daň měla být vyšší než poslední známá daň, nastupuje § 141 odst. 1 daňového řádu. Daňový subjekt je povinen podat dodatečné daňové přiznání do konce měsíce následujícího po měsíci, v němž tuto skutečnost zjistil, a ve stejné lhůtě rozdíl na dani uhradit. Povinnost tedy nevzniká proto, že bylo doručeno Daňové echo, ale proto, že daňový subjekt zjistil nesprávnost svého dosavadního daňového tvrzení.

Opravdu bez sankcí?

Finanční správa při prezentaci Daňového echa zdůrazňuje možnost dobrovolné nápravy bez sankcí. Z pohledu daňového řádu je vhodné toto sdělení číst přesněji. Podle § 251 odst. 4 daňového řádu skutečně nevzniká povinnost uhradit dvacetiprocentní penále z daně, která byla přípustně dodatečně tvrzena samotným daňovým subjektem a na jejímž základě byla daň doměřena.

Dobrovolná oprava však nemusí znamenat úplnou absenci finančních následků. Z pozdě uhrazené daně může podle § 252 daňového řádu vzniknout úrok z prodlení od čtvrtého dne následujícího po původním dni splatnosti. Jestliže navíc daňový subjekt nesplní včas povinnost podat dodatečné daňové přiznání a zpoždění přesáhne pět pracovních dnů, může vzniknout také pokuta za opožděné tvrzení daně podle § 250 daňového řádu.

Pro adresáta je proto rozhodující rychlé a správné vyhodnocení situace. Daňové echo umožňuje řešit věc ještě před kontrolou a omezit její finanční i procesní následky, nezaručuje však, že dobrovolná oprava bude zcela bez nákladů.

Závěr

Daňové echo potvrzuje posun Finanční správy k cílenému využívání dat a preventivní komunikaci. Pro daňové subjekty je tento přístup příznivější v tom, že vytváří prostor k nápravě dříve, než je zahájen formální kontrolní postup. Zároveň však zvyšuje význam rychlé a odborně podložené reakce na zjištěný nesoulad.

Adresát by proto neměl bez dalšího přijmout závěr Finanční správy, ale stejně tak by neměl dopis odložit jako právně nezávazné upozornění. Smysluplným postupem je bezodkladně prověřit skutkový stav a právní kvalifikaci, určit, zda vznikla povinnost podat dodatečné daňové tvrzení, a zvolit další postup s ohledem na procesní fázi i možné finanční důsledky. Právě v této fázi může kvalitní daňověprávní posouzení rozhodnout o tom, zda věc skončí korekcí daňového tvrzení, nebo přeroste v daňovou kontrolu a následný spor.

Mgr. Jaroslav Hudeček,



[Chrenek, Toman, Kotrba advokátní kancelář spol. s r.o.](#)

Těšnov 1/1059
110 00 Praha 1

Tel: +420 221 875 402-9
E-mail: kancelar@chtk.cz

[1] Finanční správa ČR, *Daňové echo V opět upozorní na nesprávné uplatnění daňové slevy na manžela či manželku*, tisková zpráva ze dne 19. 5. 2026. Dostupné >>> [zde](#).

[2] Finanční správa ČR, *Daňové echo VI upozorní na nesplněné povinnosti identifikovaných osob v oblasti DPH*, tisková zpráva ze dne 18. 6. 2026. Dostupné >>> [zde](#).

[3] Viz např. >>> [zde](#).

[4] Usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. listopadu 2016, sp. zn. 1 Afs 183/2014. Dostupné z: 1 Afs 183/2014-55 (Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu)

[5] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. března 2026, sp. zn. 5 Afs 159/2025. Srov. též § 87 odst. 4 daňového řádu. Dostupné z: 5 Afs 159/2025-52 (www.nssoud.cz)

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Pozemkové restituční náhrady a role znalce, když se hodnota majetkové křivdy přepočítává po desetiletích](#)
- [Bez kontroly a bez sankcí? Daňové echo zaznělo už pošesté a mění přístup Finanční správy k daňovým chybám](#)
- [Zápůjčka, úvěr nebo příplatek: jak financovat vlastní společnost?](#)
- [Ocenění nemovitosti v dědickém řízení: kdy postačí odhad a kdy je nutný znalecký posudek](#)
- [Evropské dotace srozumitelně: Díl druhý – Žadatel nebo příjemce?](#)
- [Meze ručení jednatele za daňový nedoplatek společnosti optikou nejnovější judikatury NSS](#)
- [Z nedávné judikatury na téma technické zhodnocení versus oprava](#)

- [ESMA zveřejnila závěry celoevropského šetření zaměřeného na compliance a interní audit u správců fondů](#)
- [Cena není hodnota: proč se v právních sporech často mívá ekonomie a právo](#)
- [Kam až sahá pojem „soud“ podle Brusel I bis? Nad rozsudkem Městského soudu v Praze o vykonatelnosti rozhodnutí finančního arbitra v zahraničí](#)
- [Daňová kobra v České republice – institucionální analýza a hodnocení efektivity \(fwd\)](#)